

[Rytter.]

Fællesfond, der har en Formue, som er tilvejet bragt ved Salg af Kirkegods, paa noget over 100 Mill. Kr. Det var Meningen, at Renterne af denne Formue skulde bruges til Præstelønninger, men man var klar over, at disse Renter ikke kunde slaa til, og derfor skulde Staten ifølge Lov af 30. Juni 1922 staa i Forskud for de Penge, der manglede, indtil Pengene kunde komme ind ved en Landskirkeskat. Kapitalen skulde, som nævnt, administreres efter Reglerne om umyndiges Midler, idet der dog kunde gøres Undtagelser; og Staten skulde staa i Forskud — der staar udtrykkelig, at Staten er forpligtet til at yde disse Forskud — for, hvad man manglede i flydende Kapital, idet Kirkens Penge var anbragt fast.

Hvad skete saa her? Der skete det, at den Landskirkeskat, som man paalignede, viste sig at være for lille. Jeg skal give en kort historisk Fremstilling af det.

Fra 1920—24 opstod der et Overskud paa ca. 900 000 Kr. ved den Landskirkeskat, som man havde paalignet, 3—3½ Mill. Kr. Det medførte, at den daværende Minister sagde: Det er jo ikke Meningen, at Landskirkeskatten skal give Overskud, derfor sætter jeg den ned til 2½ Mill. Kr. Socialdemokraterne kom saa til Magten, men Ligningen var foretaget af Venstres Minister, Hr. Appel, der sagde: Overskuddet skal bruges, og derfor paaligner jeg kun 2½ Mill. Kr. for 1924—25. Det viste sig, at det var ikke tilstrækkeligt, og derfor gik Overskuddet, der var paa ca. 900 000 Kr., ned til ca. 300 000 Kr. Saa skulde man jo vente, at den følgende Minister havde sagt: Nu har jeg set, at den Nedsættelse, som har fundet Sted, ikke kan holde; Overskuddet er ved at blive oppist. Men hvad gjorde Ministeren? Han sagde: Vi sætter Skatten yderligere ned, vi sætter den ned fra 2½ til 2 Mill. Kr. Det gjorde han saa for Aaret 1925—26 og senere for Aaret 1926—27. Selv om man nu kunde forstaa det for det første Aars Vedkommende, kan man ikke forstaa det for det andet Aars Vedkommende, for da maatte man være fuldt klar over Forholdene. Det viste sig da ogsaa, da Regeringsskiftet fandt Sted, og Venstre kom til, at der var et Underskud paa noget over 2 Mill. Kr., som var blevet udlagt af Statskassen som Forskud. Hvad gjorde saa Kirkeminister Bruun-Rasmussen? Han forhøjede øjeblikkelig Landskirkeskatten fra 2 til 3 Mill. Kr., altsaa med 50 pCt. Det viste sig, at det var

ikke tilstrækkeligt, og i det følgende Aar satte han den derfor op til 3½ Mill. Kr., men heller ikke det var nok, og saa mistede han Indflydelsen paa det. Underskuddet var herunder vokset til ca. 3 200 000 Kr. Saadan var Stillingen i 1929.

Saa skete der det, at Finansministeren den 14. Oktober 1929 skrev et Brev til Kirkeministeren, hvori han udtalte, at Finansministeriet havde besluttet, at den Forskud, som var ydet af Statskassen, skulde tilbagebetales, og at man fra 1. November vilde beregne Renter af Beløbet. Jeg tror, at alle, som læser denne Skrivelse igennem, vil blive noget overraskede over den diktatoriske Tone, idet det ellers er saadan, at naar et Ministerium skriver til et andet, skriver man: efter stedfunden Forhandling eller noget andet, der tyder paa Forhandling. Her kom en Ordre, gaaende ud paa, at de Penge, der var ydet som Forskud, 3,2 Mill. Kr., skulde tilbagebetales, og hvis det ikke skete øjeblikkelig, skulde der betales 5 pCt. i Rente.

Jeg haaber paa en Redegørelse fra Ministeren om, med hvilken Ret Finansministeren beordrede dette, og med hvilken Ret Kirkeministeren accepterede dette diktatoriske Paabud. Det naturlige havde været, at Kirkeministeren, naar der ikke var forhandlet med ham, havde svaret: Kære Hr. Finansminister, her forlanger De noget lovstridigt, og det kan jeg ikke være med til; der staar i Loven, hvorefter Pengene er ydet som Forskud, at de skal tilbagebetales af Landskirkeskatten, og altsaa kan de ikke betales tilbage af nogen Fond, de maa skaffes gennem Ligning, og det samlede Ministerium maa tage Ansvaret for at sætte Ligningen op, saa at Pengene kan tilbagebetales. Dette burde have været Svaret paa Finansministerens Krav om, at Pengene skulde betales straks.

Jeg vil ogsaa gerne spørge om, med hvilken Ret Kirkeministeren gaar ind paa Finansministerens Forlangende om 5 pCt. Det er gældende dansk Ret, at naar der i en Lov staar, at Staten yder Forskud, indtil Pengene indgaar paa en bestemt Maade, kan man ikke forlange Renter. Det er urigtigt at gøre det, det er ulovligt. Og selv om jeg nu kunde gaa med til, at det var rimeligt, at der betaltes Renter, saa kunde jeg dog ikke gaa med til det i det foreliggende Tilfælde. Det ser for øvrigt mærkeligt ud, at der forlanges 5 pCt. paa et Tidspunkt, da Ministeriet kæmper for Rentenedsættelse, men det skal jeg ikke dvæle ved. Jeg skal nøjes med at konstatere det